Rada
Evropské unie

Brusel 26. listopadu 2026
(OR. en)

16472/26

FISC 435
ECOFIN 1576

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	24. listopadu 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2026) 629 final
Předmět:	ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ o fungování opatření podle směrnice Rady 2010/24/EU ze dne 16. března 2010 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků, cel a jiných opatření

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2026) 629 final.

Příloha: COM(2026) 629 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 24.11.2026
COM(2026) 629 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o fungování opatření podle směrnice Rady 2010/24/EU ze dne 16. března 2010 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků, cel a jiných opatření

Úvod

1. Každý musí platit svůj spravedlivý díl daní. Pokud někdo daně nezaplatí, musí daňové orgány přijmout opatření v oblasti vymáhání pohledávek. Pravomoc daňových orgánů je však omezena na území jejich vlastních států. V zahraničí nemohou vymáhat pohledávky, i když se třeba dlužníci přestěhovali do jiných zemí nebo v nich mají majetek. Za účelem řešení této situace přijala EU právní předpisy, které členským státům umožňují poskytovat si vzájemnou pomoc při vymáhání daní, cel a dalších opatření. Tento právní rámec je obsažen ve směrnici 2010/24/EU (dále jen „směrnice o vymáhání pohledávek“)[1]. Nyní, když jsou ustanovení této směrnice provedena do vnitrostátních právních řádů členských států, musí si členské státy vzájemně pomáhat prostřednictvím výměny informací, doručování dokumentů, vymáhání daňových pohledávek jménem dožadujícího členského státu a přijímání preventivních opatření v případě potřeby.

   Vzájemná pomoc při vymáhání pohledávek pomáhá zajistit, aby všichni odváděli daně, a předchází daňovým podvodům a rozpočtovým ztrátám pro členské státy. To přispívá ke spravedlnosti a nediskriminaci v rámci EU.

2. Komise musí každých pět let podávat Evropskému parlamentu a Radě zprávu o fungování těchto opatření týkajících se pomoci při vymáhání pohledávek. Tato zpráva navazuje na zprávu Komise COM(2020) 813 ze dne 18. prosince 2020[2] a vztahuje se na období 2020–2025.

3. V rámci přípravy této zprávy Komise v roce 2025 zahájila komplexní průzkum ve všech členských státech, v jehož rámci požadovala kvantitativní i kvalitativní údaje ohledně celé řady témat týkajících se vymáhání daní. Dotazník se zaměřil na organizaci a zdroje vnitrostátních ústředních kontaktních orgánů, správné používání elektronických formulářů k zasílání a zodpovídání žádostí o pomoc a dodržování lhůt stanovených směrnicí o vymáhání pohledávek, dopad napadených pohledávek a promlčecích lhůt a dostupnost předběžných opatření. Zaměřil se rovněž na získání lepšího přehledu o využívání dostupných nástrojů a vyzval členské státy, aby poskytly údaje o míře úspěšnosti vymáhání pohledávek na vnitrostátní úrovni a o postupech při odpisu pohledávek, o spolupráci s insolvenčními správci, o vyřizování žádostí o vrácení DPH a o vymáhání nezaplacené DPH v rámci režimu jednoho správního místa (OSS)[3]. V závěru průzkumu byly členské státy vyzvány, aby se vyjádřily k administrativní zátěži, k možnosti přijetí mnohostranných opatření a k dalším potenciálním reformám právních předpisů EU, jakož i ke spolupráci se třetími zeměmi. Obdržené odpovědi byly zohledněny při analýze uvedené v této zprávě. Ne všechny členské státy však na tento průzkum odpověděly uspokojivě a včas. Jeden členský stát neodpověděl vůbec.

1. Vývoj situace od vydání předchozí zprávy

4. V předchozí zprávě bylo stanoveno **pět prioritních opatření**:

---

[1] Směrnice 2010/24/EU ze dne 16. března 2010 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků, cel a jiných opatření, Úř. věst. L 84/1, 31.3.2010.

[2] Zpráva Komise COM(2020) 813 ze dne 18. prosince 2020 pro Evropský parlament a Radu o fungování opatření podle směrnice Rady 2010/24/EU.

[3] V rámci unijního režimu OSS mohou osoby povinné k dani a usazené v členském státě EU, které dodávají zboží nebo poskytují služby soukromým zákazníkům v jiných členských státech, přiznat a uhradit DPH splatnou v těchto jiných členských státech (členských státech spotřeby) ve svém vlastním členském státě (v členském státě registrace do režimu OSS). Členský stát, v němž je daná osoba registrována do režimu OSS, tuto DPH vybere a následně ji převede členským státům spotřeby.

1) zlepšit sběr statistických údajů o využívání pomoci při vymáhání pohledávek s cílem dosáhnout lepšího hodnocení efektivity a účinnosti vzájemné pomoci při vymáhání a s přihlédnutím k potřebě vyhnout se další pracovní zátěži vnitrostátních daňových orgánů nebo tuto zátěž omezit. Zvláštní pozornost je třeba věnovat také vazbě mezi pracovní zátěží, kterou představují příchozí žádosti o pomoc, a administrativními zdroji využívanými v dožádaném členském státě;
2) zkoumat problémy na úrovni jednotlivých členských států související s vnitrostátními pravidly nebo postupy v oblasti vymáhání pohledávek, které narušují hladké fungování vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek, s cílem tyto obtíže řešit;
3) zkoumat potřeby fungování systému pomoci při vymáhání pohledávek na úrovni EU a způsoby, jak toto fungování zlepšit;
4) rozvíjet znalosti a informovanost o právních předpisech v oblasti vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek, a to jak u vnitrostátních daňových orgánů, tak u daňových poplatníků;
5) zkoumat možnosti a způsoby podpory a usnadnění pomoci při vymáhání pohledávek ve vztahu k třetím zemím, a to s přihlédnutím k pravomocím a prioritám EU.

5. Pokud jde o návazná opatření v souvislosti s těmito prioritními opatřeními, lze uvést **následující vývoj**:

1) Za účelem usnadnění a zlepšení sběru statistických údajů[4] vyvinula Komise nástroj pro automatizovaný sběr statistických údajů. Test provedený v první polovině roku 2025 potvrdil jeho celkovou spolehlivost, i když jeho přesnost dosud závisí na správném používání elektronických formulářů pro žádosti o pomoc při vymáhání a návazných opatření.
   Od roku 2026 (pro statistiky týkající se pomoci při vymáhání pohledávek v roce 2025) se shromažďují další relevantní údaje, jako je včasnost odpovědí a počet a důvody revizí žádostí o pomoc. Automatizovaný sběr statistických údajů nejen zvyšuje spolehlivost údajů předkládaných členskými státy, ale také přispívá ke snížení administrativní zátěže, která na ně dopadá.
2) Na základě posouzení otázek vznesených na úrovni jednotlivých členských států zahájila Komise v roce 2023 pilotní akce EU týkající se 8 členských států, které se zabývají přístupem vnitrostátních orgánů odpovědných za vymáhání pohledávek k informacím o bankovních účtech a dalších aktivech za účelem vyhovění žádostem o informace, jež jsou relevantní pro účely vymáhání daní. Tyto kroky vedly k několika upřesněním a změnám vnitrostátních právních předpisů, čímž se zlepšila schopnost těchto orgánů poskytovat informace nezbytné k vyřízení žádosti jiného členského státu týkající se aktiv držených v jejich jurisdikci.
3) Kromě toho zahájila Komise v říjnu 2024 řízení o nesplnění povinnosti, v jehož rámci vyzvala jeden členský stát (Maltu), aby přijal nápravná opatření: pohledávky z jiných jurisdikcí nebyly považovány za přímo vymahatelné, ale vyžadovaly předchozí potvrzení vnitrostátními soudy. Tato praxe byla v rozporu s čl. 12 odst. 1 směrnice o vymáhání pohledávek, který přiznává okamžitou vykonatelnost jednotného dokladu umožňujícího vymáhání v dotčeném státě. Toto řízení o nesplnění povinnosti bylo ukončeno poté, co v roce 2025 vstoupily v platnost legislativní změny, jejichž cílem bylo uvést vnitrostátní předpisy do souladu s právem EU.

[4] Podle čl. 27 odst. 1 směrnice 2010/24 musí každý členský stát každoročně předkládat statistické údaje týkající se počtu žádostí o informace, doručení, vymáhání nebo o předběžná opatření, které v průběhu daného roku zaslal jednotlivým dožádaným členským státům a které obdržel od jednotlivých dožadujících členských států, o výši pohledávek, které byly předmětem žádosti o pomoc, a o vymožených částkách.

4) Komise rovněž podporovala informovanost a povědomí o právních předpisech týkajících se pomoci při vymáhání pohledávek, a to jak ze strany vnitrostátních daňových orgánů, tak ze strany daňových poplatníků, prostřednictvím různých iniciativ: pravidelných schůzek expertní skupiny pro vymáhání pohledávek, specializovaných workshopů v rámci programu Fiscalis pro nové úředníky, tematických workshopů věnovaných konkrétním otázkám, jako je ochrana práv daňových poplatníků, a spuštění e-learningového modulu o používání elektronických formulářů. Tyto aktivity doplňovaly úsilí členských států v oblasti odborné přípravy.
5) Otázka pomoci při vymáhání pohledávek byla rovněž předmětem mezinárodních jednání. Byl dohodnut nový rámec se Spojeným královstvím v rámci dohody o obchodu a spolupráci[5], přičemž příslušná ustanovení byla zahrnuta do dohody o přidružení vyjednané s Andorrou a San Marinem[6] a proběhla jednání se Švýcarskem a Norskem[7]. Tyto iniciativy přispívají k rozšíření spolupráce v oblasti vymáhání pohledávek i mimo EU.

   V souvislosti s dohodami sjednanými se Spojeným královstvím a s některými dvoustrannými iniciativami členských států zjistila Komise problémy při zajišťování souladu s právem Unie. Komise v případě potřeby zasáhla, aby vyjasnila právní rámec a zajistila nezbytné úpravy tak, aby byly tyto dohody v souladu s pravidly EU. Bylo opakovaně připomínáno, že na daně, poplatky a cla spadající do působnosti ustanovení o pomoci při vymáhání pohledávek podle dohody o obchodu a spolupráci mez EU a Spojeným královstvím by se neměla vztahovat odpovídající ustanovení dohod a memorand o porozumění, které členské státy vyjednávají se Spojeným královstvím. Rovněž bylo vyjasněno, že dvoustranná ujednání mezi členskými státy EU a Spojeným královstvím nesmějí být v rozporu s ustanoveními o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek obsaženými v dohodě o vystoupení Spojeného království a v jejím Protokolu o Irsku/Severním Irsku[8].

2. Pomoc při vymáhání daní mezi členskými státy: jak je účinná?

2.1. Počet žádostí, požadované částky a skutečně vymožené částky[9]

---

[5] Úř. věst. L 149/10 ze dne 30. dubna 2021. Nová ustanovení o vzájemné pomoci při vymáhání daňových pohledávek jsou obsažena v protokolu o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti DPH a o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků a cel, který tvoří přílohu této dohody o obchodu a spolupráci.

[6] Návrh rozhodnutí Rady o uzavření jménem Evropské unie Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Andorrským knížectvím a mezi Evropskou unií a Republikou San Marino, COM(2024) 189 final ze dne 26. dubna 2024.

Po přijetí stanoví Andorrský protokol připojený k této dohodě nová pravidla týkající se pomoci při vymáhání pohledávek souvisejících s dovozními a vývozními cly. Tato nová pravidla jsou stanovena v článku 25 Andorrského protokolu a nahrazují pravidlae přijatá dříve podle článků 4–24 rozhodnutí č. 1/2003 Smíšeného výboru ES–Andorra ze dne 3. září 2003, Úř. věst. L 253, s. 3, ze dne 7. října 2003. Budoucí ustanovení o vzájemné pomoci při vymáhání všech daňových pohledávek by měla být s Andorrou a San Marinem dohodnuta do čtyř let poté, co vstoupí v platnost dohoda o přidružení (článek 63 navrhované dohody o přidružení).

[7] Cílem současných jednání s Norskem je rozšířit rozsah pomoci při vymáhání pohledávek v rámci stávající dohody mezi EU a Norskem o správní spolupráci, boji proti podvodům a vymáhání pohledávek v oblasti DPH (Úř. věst. L 195/1 ze dne 1. srpna 2018).

[8] Viz zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu o sjednávání dvoustranných ujednání nebo dohod mezi členskými státy EU a Spojeným královstvím týkající se správní spolupráce v oblasti DPH nebo pomoci při vymáhání jakýchkoli daní v souladu s čl. 8 odst. 2 rozhodnutí Rady (EU) 2021/689, dokument COM(2025) 16 final ze dne 28. ledna 2025.

[9] Je třeba poznamenat, že statistické údaje jsou shromažďovány prostřednictvím automatizovaného nástroje, který používají všechny členské státy, teprve od roku 2025.

6. Počet žádostí o pomoc se v posledních letech výrazně zvýšil. Tento trend se odráží v rostoucím využívání všech druhů žádostí o přeshraniční spolupráci při vymáhání daní. Jedná se o žádosti o informace, u kterých lze předpokládat, že jsou významné pro dožadující orgán při vymáhání pohledávek, žádosti o doručení dokumentů týkajících se vymáhání těchto pohledávek adresátovi, žádosti o předběžná opatření k zajištění budoucího vymáhání pohledávek a žádosti o opatření k vymáhání pohledávek.

Tabulka 1: celkový počet žádostí, které obdržely všechny členské státy (2020–2025)

	Žádosti o informace	Žádosti o doručení	Žádosti o předběžná opatření	Žádosti o vymáhání pohledávek	Celkový počet žádostí
2020	19 453	1 592	90	18 791	39 926
2021	21 952	1 488	124	20 711	44 275
2022	19 589	1 181	145	20 750	41 665
2023	22 058	1 202	297	28 325	51 882
2024	28 833	1 366	194	36 525	66 918
2025	29 792	1 796	526	39 397	71 511

Některé členské státy obdržely více žádostí o pomoc než jiné. Přehled počtu žádostí, které jednotlivé členské státy obdržely v letech 2024–2025, je uveden v příloze 1.

7. Také částky, které se v posledních letech podařilo vymoci, vykazují celkově vzestupný trend, jsou však mnohem nižší než částky, u nichž je požadována pomoc.

Tabulka 2: přehled částek, u nichž byla požadována pomoc, a vymožených částek (2020–2025)

	Částky, u nichž se požaduje vymáhání (podle údajů členských států, které podaly žádost)	Vymoženo na žádost od ostatních členských států, před odečtením vlastních nákladů (oznámeno dožádanými členskými státy)	Vymoženo prostřednictvím žádostí zaslaných ostatním členským státům (oznámeno dožadujícími členskými státy)
	v eurech (zaokrouhleno na 1 000)	*v eurech (zaokrouhleno na 1 000)*	*v eurech (zaokrouhleno na 1 000)*
2020	2 424 528 000	76 265 000	66 256 000
2021	2 604 570 000	65 794 000	82 008 000
2022	2 337 326 000	83 277 000	111 284 000
2023	2 991 038 000	104 427 000	129 637 000
2024	3 878 215 000	123 802 000	177 977 000
2025	5 083 807 000	151 427 000	150 471 000

2.2. O úsilí členských států v oblasti vzájemné pomoci při vymáhání daňových pohledávek

8. Mezi částkami, u nichž je požadována pomoc při vymáhání pohledávek, a částkami, které (jak žadatel, tak dotčené členské státy) uvádějí jako skutečně vymožené, je značný rozdíl (tabulka 2). Je však třeba poznamenat, že:

- pomoc při vymáhání pohledávek se obvykle využívá jako poslední možnost až po vyčerpání vnitrostátních opatření k vymáhání pohledávek[10]. To znamená, že žádosti o pomoc při vymáhání pohledávek se zpravidla týkají složitých případů souvisejících se starými (staršími) pohledávkami;
- opatření v oblasti vymáhání pohledávek obvykle vyžadují čas. I když je vymáhání (částečně) úspěšné, výsledky se obvykle dostaví až po určité době, nikoli v roce, kdy byla podána příslušná žádost;
- automaticky shromažďované statistické údaje o skutečně vymožených částkách (dostupné od roku 2025) neobsahují vždy údaje o částečně vymožených pohledávkách, která jsou součástí probíhajících opatření v oblasti vymáhání pohledávek, a to v tom smyslu, že tyto údaje nejsou vždy systematicky uváděny ve sděleních, která zasílají dožádané orgány dožadujícím členským státům;
- nejsou k dispozici údaje o přímo uhrazených celkových částkách. Statistické údaje o skutečně vymožených částkách, které vykazují dožádané členské státy – a od roku 2025 také statistické údaje shromážděné prostřednictvím automatizovaného nástroje – nezahrnují částky, které dlužníci uhradili dožadujícímu členskému státu přímo poté, co tento členský stát zaslal dožádanému členskému státu žádost o vymáhání pohledávky. V roce 2025 došlo k nejméně 6 116 takovým přímým platbám (2 622 částečných úhrad a 3 494 úplných úhrad pohledávky);
- „míra úspěšnosti“ a výsledky opatření v oblasti vymáhání pohledávek přijatých dožádanými orgány závisí na celé řadě faktorů, které tyto orgány nemohou ovlivnit. Za prvé, v okamžiku zaslání žádosti o vymáhání není nebo nemusí být jisté, zda bude možné v dožádaném členském státě nalézt dlužníka nebo jeho majetek. Pokud v dožádaném členském státě neexistují možnosti vymáhání, nemohou dožádané orgány provést žádná úspěšná opatření v oblasti vymáhání pohledávek. Dlužníci navíc mohou úspěšně zpochybnit platnost pohledávky, a to případně i po zahájení řízení o pomoci při vymáhání pohledávek. Pohledávky, které jsou následně zrušeny nebo jejichž výše je snížena, se ve statistických údajích neuvádějí (vzhledem k tomu, že statistické údaje vycházejí z částek uvedených v původní žádosti)[11].

9. Na základě shromážděných informací lze nicméně konstatovat, že dožádané správní orgány ne vždy vynakládají dostatečné úsilí k vyřízení obdržených žádostí. Následné kroky nejsou vždy prováděny systematicky a komunikace týkající se jejich vyřízení bývá často opožděná a nepřesná, zejména pokud jde o žádosti o vymáhání pohledávek.

---

[10] Podle čl. 11 odst. 2 směrnice o vymáhání pohledávek musí dožadující členský stát před podáním žádosti o vymáhání pohledávky v jiném členském státě nejprve využít své vlastní vnitrostátní postupy k vymáhání pohledávky s výjimkou případů, kdy je zřejmé, že neexistují žádná aktiva k vymáhání v dožadujícím členském státě nebo že takové postupy nepovedou k úplnému uhrazení pohledávky, a dožadující orgán má konkrétní informace uvádějící, že dotyčná osoba má aktiva v dožádaném členském státě, nebo pokud by uplatnění těchto postupů v dožadujícím členském státě vedlo k nepřiměřeným obtížím.

[11] Mezi další faktory, které dožádané orgány nemohou ovlivnit, patří například:

1. Jeden dožadující členský stát může zaslat žádosti týkající se téže pohledávky několika členským státům. V takovém případě by daná pohledávka měla (může) být vymožena pouze jednou. I kdyby byla tato pohledávka v jednom členském státě vymožena v plné výši, statistiky míry úspěšnosti vymáhání v ostatních členských státech nebude tuto pohledávku vykazovat jako plně vymoženou, nýbrž jako nevymoženou.
2. Pokud dožadující členský stát zašle žádost o vymáhání částky DPH, která má být vrácena, statistický nástroj pro sledování pomoci při vymáhání nezohlední částku vrácené DPH, která byla zajištěna, ale celou výši nezaplaceného daňového dluhu (která může být mnohem vyšší než částka DPH, která má být vrácena), čímž dojde ke zkreslení míry účinnosti vymáhání vypočtené na základě těchto údajů.
3. Jeden členský stát obdržel žádost o vymáhání mimořádné částky přesahující 500 000 000 EUR. Pokud by se nepodařilo vymoci tuto jedinou pohledávku, mohlo by to mít negativní dopad na celkovou míru vymahatelnosti v dotčeném členském státě.

Od roku 2025 jsou shromažďovány statistické údaje o včasnosti potvrzování přijetí žádostí o pomoc a zasílání následných sdělení týkajících se vyřizování těchto žádostí. Tyto statistické údaje však bude třeba shromažďovat po delší dobu, než bude možné na jejich základě provést analýzu, která poskytne zcela přesný obraz o úsilí dožádaných členských států při včasném vyřizování žádostí o pomoc.

2.3. Hlavní problémy při vyřizování žádostí o vymáhání pohledávek

10. Ve zprávě z roku 2017 o využívání vzájemné pomoci při vymáhání daňových pohledávek mezi členskými státy EU bylo konstatováno, že *z konzultací s daňovými orgány členských států vyplývá, že pomoc při vymáhání pohledávek funguje dobře v jednoduchých situacích (např. příhraniční pracovníci), kdy je pomoc při vymáhání řešením pro nedostatečnou přeshraniční pravomoc daňových orgánů. V ostatních případech (zejména tehdy, je-li důvodem nevybrání daně podvodný úmysl dlužníka) se pomoc při vymáhání pohledávek považuje za složitější stejně jako vymáhání v samotném dožadujícím členském státě"*[12]. Toto konstatování zůstává v platnosti i dnes. Navzdory nárůstu vymožených částek i nadále přetrvává značný rozdíl mezi požadovanými a skutečně vymoženými částkami.

11. Aby Komise získala jasný přehled o důvodech neúspěšných žádostí o vymáhání, vyzvala členské státy, aby podrobně analyzovaly výsledky pěti žádostí o vymáhání s nejvyšší hodnotou, které byly podány v období 2022–2024. Shromážděné informace potvrzují, že mezi požadovanými a skutečně vymoženými částkami existuje značný rozdíl, což svědčí o tom, že tyto žádosti byly úspěšné pouze částečně.

[12] Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě COM(2017) 778 ze dne 18. 12. 2017 o využívání pomoci při vymáhání pohledávek mezi členskými státy EU, bod 2.d.

Tabulka 3: Přehled případů úspěšného a neúspěšného vymáhání pohledávek podle údajů vykázaných dožadujícím členským státem[13]

[13] „Úspěšné“ vymáhání znamená, že se dožádanému členskému státu podařilo vymoci pohledávky v plné nebo částečné výši, případně že dožadujícímu členskému státu byly poskytnuty přímé platby; „neúspěšné“ vymáhání znamená, že se nepodařilo vymoci buď nic nebo jen zanedbatelnou částku.
Malta v daném období žádné takové žádosti nezaslala; Nizozemsko na tento průzkum neodpovědělo; Finsko na tuto otázku neodpovědělo.

Tabulka 4: Přehled případů úspěšného a neúspěšného vymáhání pohledávek podle údajů vykázaných dožádaným členským státem[14]

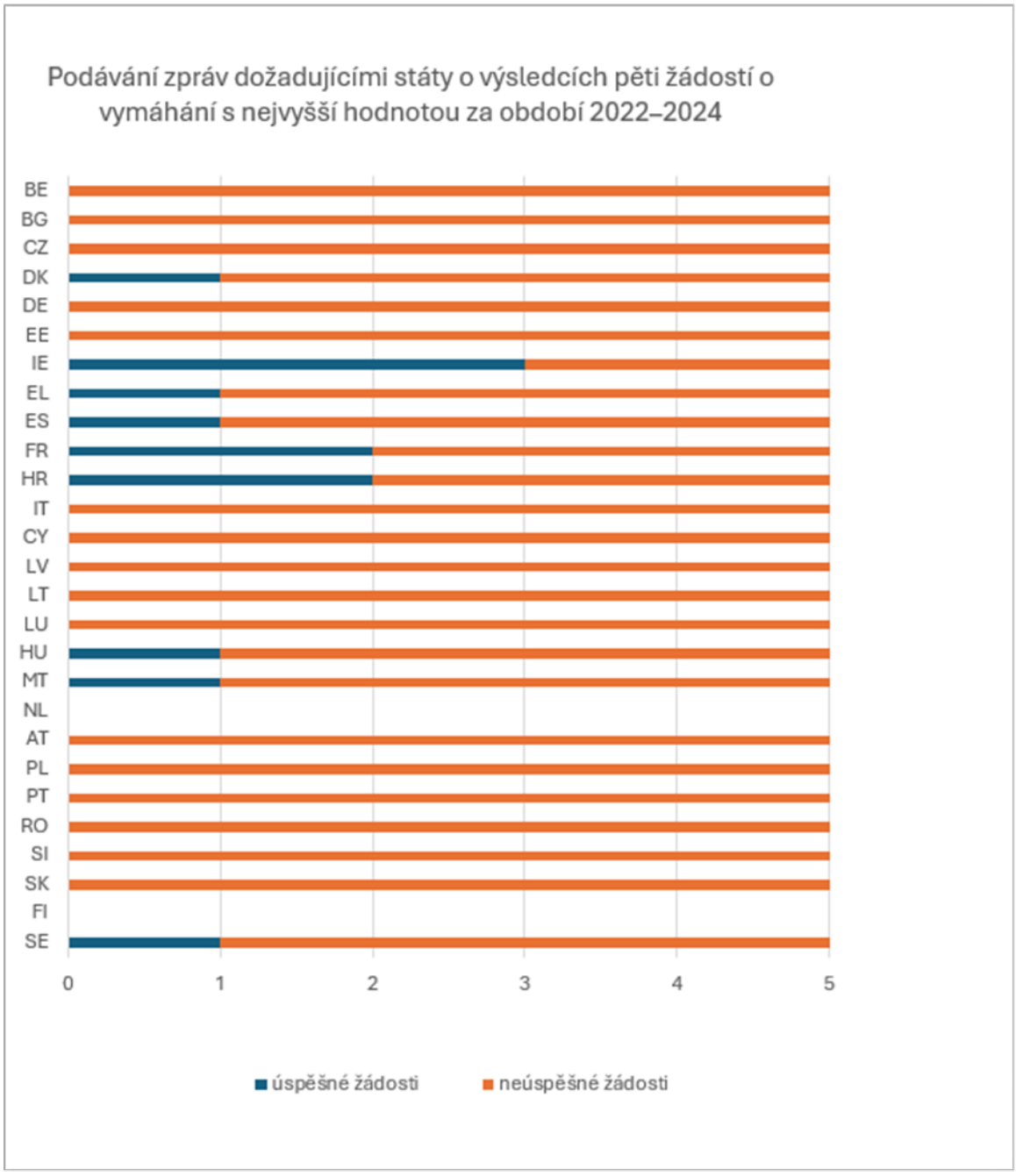

12. Podle shromážděných informací patří mezi nejčastější překážky účinné pomoci při vymáhání pohledávek platební neschopnost dlužníka nebo, jak bylo vysvětleno výše, absence dostupného majetku na území dožádaného členského státu a skutečnost, že vymáhání již není možné.

[14] „„Úspěšné“ vymáhání znamená, že se dožádanému členskému státu podařilo vymoci pohledávky v plné nebo částečné výši, případně že dožadujícímu členskému státu byly poskytnuty přímé platby; „neúspěšné“ vymáhání znamená, že se nepodařilo vymoci buď nic nebo jen zanedbatelnou částku.
Nizozemsko na tento průzkum neodpovědělo; Finsko na tuto otázku neodpovědělo.

Obzvláště problematické jsou i nadále případy podvodné platební neschopnosti, a to vzhledem k obtížnosti dohledávání majetku přes hranice a k omezením současné přeshraniční spolupráce v oblasti úpadkového řízení.

Průzkum potvrdil, že včasný přístup k přesným informacím (aktuální informace o existenci a umístění majetku, dlužníků nebo jiných osob odpovědných za daný daňový dluh) je klíčovým faktorem úspěšnosti pomoci při vymáhání pohledávek. Pokud jsou tyto informace poskytovány opožděně nebo jsou neúplné či zastaralé, dochází k narušení nebo snížení účinnosti a efektivity spolupráce.

Je nezbytné, aby byly žádosti o pomoc při vymáhání pohledávek podávány včas. Zpoždění na straně dožadujících členských států při posuzování pohledávek a zahajování postupů vzájemné pomoci při vymáhání může významně snížit pravděpodobnost úspěšného vymožení pohledávky.

Úsilí v oblasti vymáhání dále oslabují zdlouhavé postupy při posuzování a auditu, jakož i zdlouhavé spory týkající se daňových pohledávek. Pokud jsou pohledávky napadeny, nelze v zásadě požádat o pomoc při jejich vymáhání, a doba potřebná k vydání konečného rozhodnutí o daňovém dluhu navíc často snižuje pravděpodobnost jeho úspěšného vymožení v pozdější fázi.

Složité a často se měnící daňové předpisy mohou také zvýšit počet napadených pohledávek, což vede k dalším zpožděním a nejistotě.

3. Zlepšení vymáhání daní na vnitrostátní úrovni a přeshraniční pomoci při vymáhání pohledávek

3.1. Zlepšení vymáhání daní na vnitrostátní úrovni

13. Nevymožení daní vede ke vzniku značných daňových nedoplatků. Údaje o výši vnitrostátních daňových nedoplatků ke konci roku jsou uvedeny v příloze 2. Bez společné metodiky pro hodnocení míry úspěšnosti vymáhání daní na vnitrostátní úrovni je však obtížné posoudit výsledky vymáhání v členských státech. Respondenti průzkumu uvedli velmi různorodé metodiky používané pro výpočet vnitrostátní míry úspěšnosti vymáhání daní ve svých zemích. Některé členské státy používají časové ukazatele (s různě dlouhými referenčními obdobími), zatímco jiné se zaměřují na objem nedoplatků. Několik členských států uplatňuje ukazatele účinnosti vymáhání a některé do výpočtů zahrnují také politické cíle. Některé členské státy při měření skutečné úspěšnosti vymáhání vylučují nedobytné nebo pozastavené pohledávky, zatímco jiné vycházejí z širších ukazatelů dodržování předpisů, které přímo nesouvisejí s nuceným vymáháním. Srovnatelnost výsledků je proto omezena rozdíly v definicích klíčových pojmů (např. „nedoplatky“, „vymahatelný dluh“ nebo „odepsaný dluh“).
14. Přestože vnitrostátní správní orgány nadále přizpůsobují své organizační struktury a postupy s cílem posílit pomoc při vymáhání pohledávek, jsou nezbytná i další opatření.
15. Zásadní význam mají i nadále efektivní (zejména včasné podávání žádostí a jejich rychlé vyřizování) a účinné postupy vymáhání daní. Některé správní orgány centralizovaly příslušné kompetence nebo zajistily ucelenější přístup napříč jednotlivými kategoriemi daní. Účinnost tohoto přístupu závisí na tom, zda má orgán pro vymáhání plný přístup ke všem relevantním informacím, aby mohl uplatnit komplexní strategii vymáhání.
16. Zásadní význam má rovněž dobrá spolupráce mezi daňovými orgány a orgány příslušnými pro otázky úpadku či správci konkurzní podstaty, zejména s cílem zajistit, aby rozhodnutí

o společné odpovědnosti v případech podvodné platební neschopnosti vedla k účinnému vymáhání pohledávek.

17. Je třeba vyvinout úsilí ke zkrácení délky řízení o vyměření daně a sporných řízení. Zjednodušení daňových předpisů, urychlení daňových šetření a zefektivnění postupů pro řešení sporů mají klíčový význam pro předcházení prodlením, která snižují vyhlídky na úspěšné vymožení pohledávek.

18. V roce 2026 byla zahájena činnost nové projektové skupiny programu Fiscalis (FPG 069), jejímž cílem je najít způsoby, jak zlepšit výběr a vymáhání daňových pohledávek s využitím srovnávací analýzy, digitální transformace a kolaborativní inteligence. Tato projektová skupina programu Fiscalis poskytne příležitost k získání hlubšího vhledu do skutečného fungování vnitrostátních postupů vymáhání pohledávek. Výsledky tohoto projektu pomohou odhalit další příležitosti a oblasti, v nichž je možné dosáhnout zlepšení.

3.2. Zlepšení přeshraniční pomoci při vymáhání pohledávek

19. Dožádané daňové orgány by měly za účelem optimalizace vyřizování přeshraničních žádostí zajistit, aby vymáhání pohledávek probíhalo efektivně a účinně bez zbytečných prodlev.

20. Společenství EU AIAC ([15]) vydalo v roce 2025 pokyny ohledně toho, jak zmírnit riziko neplacení daní prostřednictvím začlenění vymáhání pohledávek do mnohostranných kontrol a dalších pokročilých činností mezinárodní správní spolupráce v oblasti vyměřování a kontroly daní.

21. Kromě posouzení vnitrostátních postupů při vymáhání pohledávek je hlavním cílem výše zmíněné projektové skupiny programu Fiscalis (FPG 069) zlepšit účinnost, rychlost a spravedlivost výběru a vymáhání daňových pohledávek ve všech členských státech EU prostřednictvím zavedení mechanismu zrychlené spolupráce při řešení rozsáhlých přeshraničních daňových případů.

22. Projektová skupina programu Fiscalis (FPG046) byla zřízena v roce 2024 s cílem zlepšit procesy plateb a vymáhání pohledávek v rámci systému jednoho správního místa (OSS) pro DPH a zároveň posoudit, jak řešit daňové důsledky neuhrazení splatné DPH nebo zahájení insolvenčního řízení proti společnostem registrovaným v systému OSS. V současné době probíhá další výzkum zaměřený na zmapování rozsahu tohoto problému.

    V rámci unijního systému OSS vybírá tuto DPH členský stát, v němž je daná osoba registrována do režimu OSS, a rozděluje ji členským státům spotřeby. Odpovědnost za vymáhání nezaplacené DPH však leží na členských státech spotřeby, i když v nich daňový poplatník není usazen. To vyžaduje, aby členské státy spotřeby předkládaly žádosti o vymáhání pohledávek členskému státu registrace do režimu OSS. Toto rozdělení odpovědnosti mezi členské státy registrace do režimu OSS a členské státy spotřeby představuje další administrativní zátěž, zejména v případech, kdy více členských států spotřeby zasílá žádosti o pomoc týkající se téhož dlužníka.

    Tato projektová skupina programu Fiscalis dospěla k závěru, že je třeba dále diskutovat o možnostech, jak zlepšit vymáhání DPH, která zůstává neuhrazena v rámci unijního režimu OSS Byly navrženy různé možnosti včetně změny příslušných ustanovení směrnice o DPH (směrnice 2006/112/ES), která by členskému státu registrace do režimu OSS umožnila převzít přímou odpovědnost za vymáhání nezaplacené DPH v rámci režimu OSS. Dalšími

[15] Společenství Evropské unie pro pokročilou mezinárodní správní spolupráci, které si klade za cíl podporovat využívání souběžných nebo mnohostranných kontrol, společných auditů, přítomnosti úředníků v zahraničních správních úřadech a účasti na správních šetřeních.

politickými možnostmi by mohlo být zjednodušení postupu podle směrnice o vymáhání pohledávek v souvislosti s pohledávkami z titulu DPH v rámci režimu OSS, například zrušením požadavku na jednotný doklad pro doručení nebo jednotný doklad o vymahatelnosti pohledávky vzhledem k tomu, že členský stát registrace do režimu OSS již disponuje příslušnými informacemi o neuhrazené DPH v rámci režimu OSS.

23. Byly rovněž vzneseny otázky týkající se současné praxe zadržování částek DPH, jež mají být vráceny. Článek 48 nařízení (EU) č. 904/2010 umožňuje, aby byla DPH, která má být vrácena daňovému poplatníkovi v jednom členském státě, převedena přímo do jiného členského státu, v němž má tento daňový poplatník nesplacené dluhy. Ačkoli tento postup usnadňuje vymáhání pohledávek, v současné době vyžaduje souhlas dlužníka. Pokud dlužník tento souhlas nedal, musí členské státy podávat žádosti o pomoc při vymáhání pohledávek, což zvyšuje administrativní zátěž jak pro dožadující, tak pro dožádané členské státy. Podle statistik poskytnutých členskými státy bylo v roce 2025 zaznamenáno nejméně 912 žádostí o vymožení částek DPH podléhajících vrácení.

4. Závěry

24. Vzájemná pomoc při vymáhání pohledávek podle směrnice o vymáhání pohledávek se stává stále důležitějším nástrojem pro zajištění spravedlivého zdanění a ochranu veřejných příjmů v EU. Počet žádostí i vymožené částky se výrazně zvýšily, což je důkazem celkového přínosu stávajícího systému.

25. Vymáhání složitých pohledávek nebo pohledávek vysoké hodnoty však zůstává i nadále obtížné. Účinnost a efektivita opatření v oblasti vymáhání pohledávek jsou omezeny nedostatkem dostupných aktiv, případy platební neschopnosti, zdlouhavými postupy při posuzování a auditu a zdlouhavými spory.

26. Průzkum a výměna zkušeností s vnitrostátními správními orgány zdůrazňují význam dalších zlepšení na vnitrostátní i přeshraniční úrovni, která by umožnila zvládnout neustále rostoucí počet žádostí. Zvláštní pozornost je třeba věnovat následujícím bodům:
    - zjednodušení pravidel s cílem zkrátit dobu potřebnou pro postupy při posuzování a auditu a omezit počet napadení a zpoždění;
    - investicím do účinných postupů výběru a vymáhání pohledávek a zajištění odpovídajících správních kapacit v dožadujících i dožádaných členských státech, jakož i prozkoumání možností využití umělé inteligence a digitálních technologií při zajištění příslušných záruk;
    - zlepšení spolupráce mezi daňovými orgány (příslušnými k vymáhání pohledávek) a soudy a dalšími orgány zabývajícími se případy úpadku;
    - zajištění důsledných a včasných následných opatření ve vztahu k žádostem o pomoc při vymáhání pohledávek;
    - řešení potíží s určením umístění majetku, jelikož výměna informací v rámci směrnice 2011/16/ES o správní spolupráci neposkytuje přístup k aktuálním informacím o majetku v zahraničí v reálném čase;
    - řešení nedostatků ve spolupráci mezi orgány pro vymáhání daňových pohledávek a orgány řídícími úpadková řízení.

27. Komise bude podporovat činnost projektové skupiny programu Fiscalis zabývající se vymáháním pohledávek a využije její výsledky jako podklad pro budoucí analýzy a případná opatření. Komise zejména zváží možnosti zlepšení provozních postupů při vymáhání pohledávek v rozsáhlých přeshraničních případech. Cílem je posoudit, zda by koordinovanější mnohostranná spolupráce mezi členskými státy, která by doplňovala stávající dvoustrannou spolupráci, mohla zvýšit účinnost, zejména ve složitých případech,

do nichž je zapojeno více členských států a v nichž mohou být dvoustranné přístupy méně účinné.

28. Vzhledem k negativnímu dopadu zdlouhavých sporů na vymáhání daní hodlá Komise prozkoumat, do jaké míry lze zlepšit využívání předběžných opatření k zajištění vymožení napadených pohledávek. V současné době je počet žádostí o přijetí předběžných opatření dosud nízký. Projektová skupina programu Fiscalis by mohla pomoci posoudit, zda je tato skutečnost (zčásti) způsobena nedostatkem jasných a/nebo harmonizovaných postupů pro přijímání předběžných opatření v přeshraničních případech.

29. Komise bude společně s členskými státy dále zkoumat upřednostňované možnosti, jak zlepšit vymáhání DPH, která zůstává neuhrazena v rámci unijního režimu OSS, a jak usnadnit přímý převod částky vrácené DPH, na kterou má nárok daňový poplatník v jednom členském státě, do jiného členského státu, kde má tento daňový poplatník neuhrazené dluhy.

30. Komise bude i nadále podporovat správní orgány prostřednictvím pokynů, monitorování a případně i legislativních iniciativ. Zaměří se rovněž na rozvoj vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek v rámci jednání se třetími zeměmi. Členské státy se vyzývají, aby i nadále spolupracovaly s Komisí s cílem zajistit úspěšné provedení těchto opatření.

Příloha 1: Přehled počtu žádostí přijatých jednotlivými členskými státy (2024–2025)

	Žádosti o informace		Žádosti o doručení		Žádosti o předběžná opatření		Žádosti o vymáhání pohledávek	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
BE	1 034	944	53	58	25	33	1 764	2 126
BG	1 940	2 195	65	72	10	13	766	866
CZ	331	537	44	18	0	4	406	562
DK	214	175	30	17	0	12	517	399
DE	2 668	2 374	220	325	19	62	5 143	4 186
EE	153	175	12	11	3	27	386	407
IE	290	256	22	57	0	95	512	692
EL	454	597	10	5	2	5	157	244
ES	1 364	1 281	50	70	11	8	1 920	1 713
FR	1 474	2 289	62	163	3	122	3 537	3 839
HR	749	737	17	28	2	2	307	661
IT	1 527	1 427	83	72	13	15	1 561	1 545
CY	141	160	19	15	3	3	786	431
LV	313	296	23	14	1	4	166	213
LT	1 705	1 987	20	26	48	39	6 318	6 735
LU	796	649	29	34	6	19	1 583	2 077
HU	896	1 173	59	53	12	7	422	938
MT	57	82	20	69	9	0	154	673
NL	1 671	1 692	77	127	10	12	2 405	2 013
AT	658	834	38	47	6	6	1 028	1 460
PL	2 842	2 856	229	332	3	11	2 995	3 830
PT	678	675	21	16	2	11	587	617
RO	5 932	5 562	99	80	2	4	1 848	2 001
SI	226	217	11	24	1	1	383	400
SK	371	405	23	24	5	8	393	402
FI	76	46	13	8	0	1	191	107
SE	273	171	17	31	0	2	299	260
Celkem	**28 833**	**29 792**	**1 366**	**1 796**	**194**	**526**	**36 525**	**39 397**

Příloha 2: vnitrostátní ukazatele týkající se vymáhání daňových nedoplatků

Níže uvedená tabulka poskytuje přehled celkových nedoplatků ke konci roku vyjádřených jako procentní podíl z celkových čistých příjmů (údaje za rok 2023)[16].

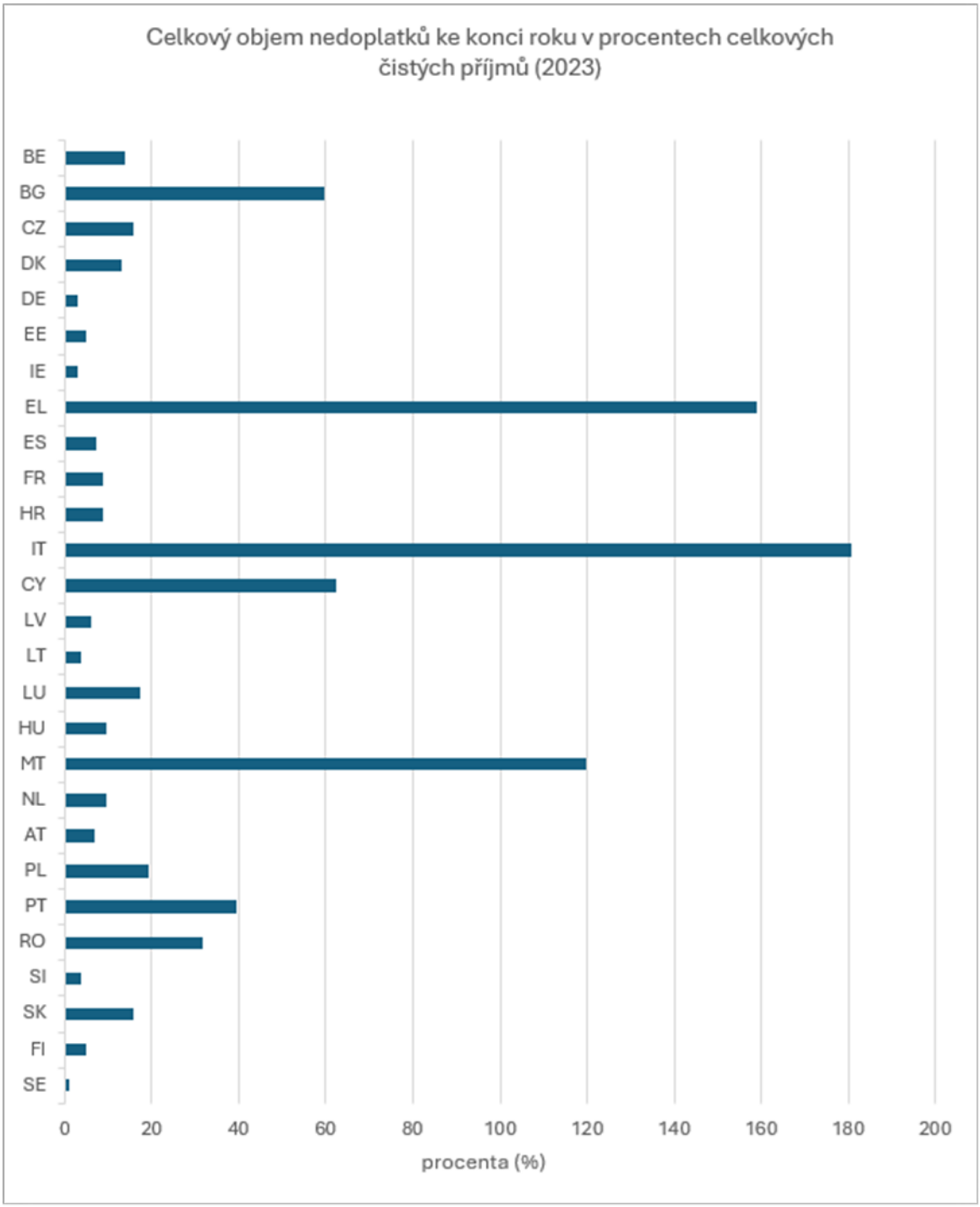

[16] Údaje jsou převzaty ze zprávy OECD o správě daní z roku 2025, str. 105, obrázky 7.2 a 7.3 (Správa daní 2025 | OECD). Zdroj: ADB, CIAT, IOTA, MMF, OECD, International Survey on Revenue Administration, (Mezinárodní průzkum správy veřejných příjmů), tabulka D.41 – Arrears ratios: Closing stock and collectable arrears (Podíly nedoplatků: Konečný stav zásob a vymahatelné pohledávky), http://isoradata.org.

Níže uvedená tabulka poskytuje přehled celkových nedoplatků ke konci roku, které jsou považovány za vymahatelné, vyjádřených jako procentní podíl z celkových nedoplatků ke konci roku (údaje za rok 2023)[17].

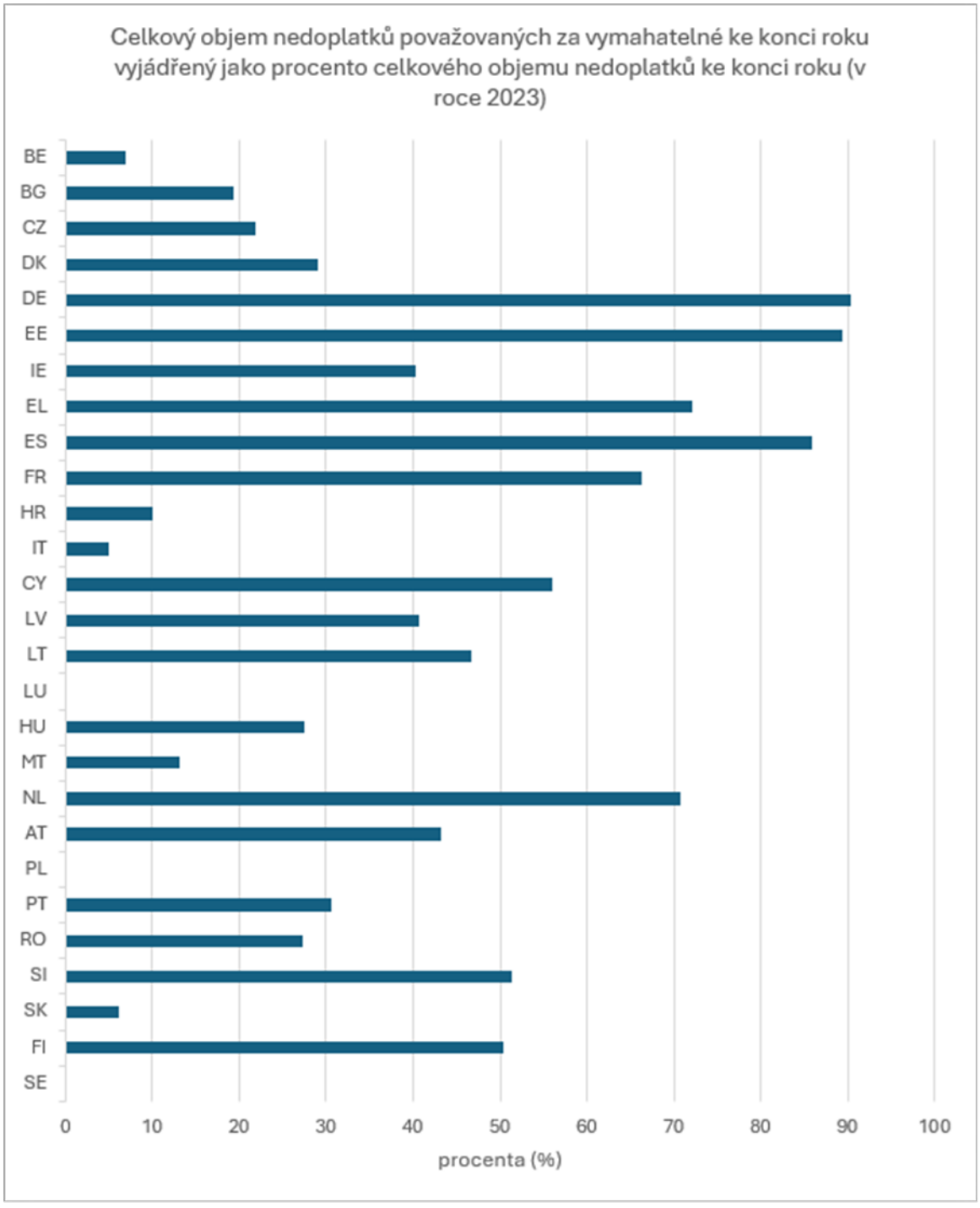

[17] Údaje jsou převzaty ze zprávy OECD o správě daní z roku 2025, str. 106, obrázek 7.4 (Správa daní 2025 | OECD). Zdroj: ADB, CIAT, IOTA, MMF, OECD, International Survey on Revenue Administration, (Mezinárodní průzkum správy veřejných příjmů), tabulka D.41 – Arrears ratios: Closing stock and collectable arrears (Podíly nedoplatků: Konečný stav zásob a vymahatelné pohledávky), http://isoradata.org.